

arallegim

ELS LLIBRES
I LES COSESIGNASI
ARAGAY“M'emociona
seguir vivint”

ERICH KARNBERGER / GETTY

La frase la diu el periodista octogenari Tomàs Alcoverro, el corresponsal occidental més llarg del Pròxim Orient, que ha viscut més a Beirut que a la seva ciutat natal, Barcelona. “M'emociona seguir vivint”. Així acaba el llibre de memòries *Tot està per dir* (Pòrtic). És molta la guerra que ha vist, molta devastació. Ho explica a través d'una àgil conversa amb el també periodista de *La Vanguardia* Plàcid Garcia-Planas plagada d'anècdotes i categories. Anècdotes com que de molt jove havia corregit i editat textos que Josep Pla enviava a *El Correo Catalán* o com la paella que el 1969 va compartir a Badalona amb García Márquez gràcies a l'amistat que havia fet amb Juan Bosch, primer president de la República Dominicana.

Alcoverro precisament rep aquesta setmana el Premi Ofici de Periodista per la seva trajectòria. Indiscutiblement merescut. Si algú en té dubtes, que llegeixi aquest llibre de batalla. Amb el bolígraf a la mà –és dels que s'han resistit a l'ordinador–, n'ha lliurat moltes, de batalles, en què dolor i bellesa es confonien: “Necessitem l'estètica per transmetre el dolor”. Potser per això, des del seu balcó de Beirut, al barri musulmà, amb la ciutat decadent als seus peus, ara sent un plaer estrany quan rega els geranis del balcó, el mateix balcó que es va quedar sense vidres per la descomunal explosió de nitrat d'amoni al port de fa uns mesos.

Amb els 4.000 llibres que li fan companyia, i amb un sac de records,

Alcoverro es manté fidel a Beirut, on al llarg de mig segle ha escrit unes deu mil cròniques i reportatges. Més vivencial que analític, més addicte a les emocions que a les ideologies. Idees? La primera i bàsica: “No fotem, soc pacifista”. Quan la va trepitjar per primer cop encara era coneguda com la Suïssa del Pròxim Orient, un enclavament ric, financer, occidentalitzat, cosmopolita, ple de llibreries trilingües àrab, francès i anglès. Va ser després que va venir la guerra, la por, els segrestos, la destrucció, la mort. La guerra civil va ser llarga i demolidora: 1975-1990. “La gent pensava que duraria una setmana”. Però ell es queda amb “la tendresa, la bellesa, la dignitat”, sentiments i actituds que “pots trobar en societats tan complicades i confuses com la libanesa, i amb quina intensitat!”

“Al Líban diuen que res no dura i, si alguna cosa dura, és que és provisional”. I això ha estat “molt transformador” per a algú com ell, que ve d'una “societat burgesa, molt catalana i molt europea”. Personalment i professionalment ho ha viscut des de la resistència i la prudència, defugint el perill, és a dir, el periodisme espectacular, el sensacionalisme bèl·lic.

Va viure molts anys en hotels barats, familiars, seguint “històries per entendre la Història”. Però també tenint a tocar figures crucials, començant pel mític líder palestí Iàsser Arafat o a Hussein I de Jordània: a tots dos els va entrevistar el 1970, el mateix any que va assistir al Caire al massiu enterrament del carismàtic dictador egipci Nasser, adorat quasi com un faraó. Per cert, al seu piset conserva una màscara de l'època dels faraons ptolomaics... Només va tenir un breu parèntesi europeu, com a corresponsal al París que ja havia conegut el Maig del 68. Va ser el 1977 i hi va fer amistat amb Tarradellas, a qui va posar en contacte amb Javier Godó. De fet, Alcoverro va acompanyar el president a l'exili en l'avioneta que el va dur de Tours a Madrid, i després en l'avió fins a Barcelona el 23 d'octubre del 1977, el dia del “Ja soc aquí”. Un altre retorn que el va marcar va ser el de l'imam Khomeini a Teheran dos anys després, amb tres milions de persones al carrer. Tres dècades després i estant al peu del canó, als carrers de Bagdad el 9 d'abril del 2003, el dia que es va enderrocar l'estàtua de Saddam Hussein: va estar a punt de quedar-se'n un braç i va presenciar el saqueig del Museu Nacional de Pintura.

A Beirut sempre s'hi ha sentit com un metec, un estranger entre estrangers, atret per “la naturalesa híbrida de la seva identitat”. “Els libanesos són llevants més que no pas àrabs, i això és conseqüència de les influències gregues, bizantines, de les minories de l'Imperi Otomà”. Si el cosmopolitisme d'Alexandria va ser “fabricat per estrangers”, el de Beirut, amb la seva diversitat cultural i identitària, ha estat “construït pels mateixos libanesos i libaneses”. I Alcoverro n'ha fet el seu món. ♦♦

ELS MÉS VENUTS

CATALÀ

FICCIÓ

[1] Tàndem

MARIA BARBAL

Destino
180 pàgines i 18,90 €

-/1

[2] Canto jo i la muntanya balla

IRENE SOLÀ / Anagrama

192 pàgines i 16,90 €

2/91

[3] La casa de foc

FRANCESC SERÉS

Proa
591 pàgines i 20,90 €

1/13

[4] Llum de febrer

ELIZABETH STROUT

Edicions de 1984
164 pàgines i 18 €

-/1

[5] Boulder

EVA BALTASAR

Club Editor
160 pàgines i 16,90 €

-/49

NO-FICCIÓ

[1] El fill del xofer

JORDI AMAT

Edicions 62
262 pàgines i 18,50 €

1/13

[2] Les estructures elementals de la narrativa

A. SÁNCHEZ PIÑOL / La Campana

200 pàgines i 19,90 €

-/1

[3] Paraules d'Arcadi

ARCADI OLIVERES

Angle Editorial
200 pàgines i 17 €

-/1

[4] La casa dels avis

VICENÇ VILLATORO

Proa
672 pàgines i 21 €

2/3

[5] Cartes a l'Anna Murià

MERCÈ RODOREDÀ

Club Editor
120 pàgines i 16,95 €

-/2

CASTELLÀ

FICCIÓ

[1] Del paraíso

JUAN DEL VAL

Espasa Libros
320 pàgines i 19,90 €

4/5

[2] Simon

MIQUI OTERO

Blackie Books
448 pàgines i 16 €

3/18

[3] Revancha

KIKO AMAT

Anagrama
322 pàgines i 19,90 €

6/2

[4] Los privilegios del ángel

DOLORES REDONDO / Destino

304 pàgines i 12,95 €

1/4

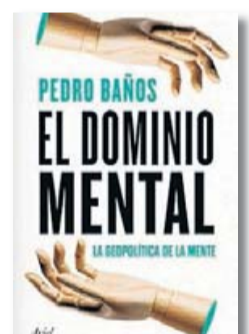
[5] Aquitania

EVA G. SÁENZ DE URTURI

Planeta
414 pàgines i 21,90 €

5/15

NO-FICCIÓ

[1] El dominio mental

PEDRO BAÑOS

Ariel
542 pàgines i 21,90 €

1/15

[2] El infinito en un junco

IRENE VALLEJO

Siruela
448 pàgines i 24,95 €

2/61

[3] El hijo del chófer

JORDI AMAT

Tusquets
192 pàgines i 18,50 €

3/13

[4] Barretinas y estrellas

ALBERT SOLER

Península
252 pàgines i 17,90 €

6/4

[5] Dime qué comes y te diré qué bacterias tienes

BLANCA GARCÍA OREA / Grijalbo

272 pàgines i 18,90 €

5/18

Rànquing setmanal del Baròmetre de la Comunicació i la Cultura
Posició setmana anterior / Setmanes en el mercat

UN TAST
DE CATALÀALBERT PLA
NUALART¿Podem tatxar ‘tatxar’
de barbarisme?

En el títol d'aquest *tast* no parlo del *tatxar* admès per la norma: el que vol dir “tallar un tros (de determinades fruites, del suro d'una alzina) per comprovar-ne la qualitat” ni tampoc del *tatxar* que equival a *taxar* en totes les seves accepcions. Parlo del *tatxar* que la norma no admet i que trobem molt a faltar quan ens comuniquem: el que vol dir “fer una o més ratlles sobre una cosa escrita per anul·lar-la”. I en parlo per destacar els desacords filològics que hi ha darrere la condemna normativa d'aquest verb tan necessari. Sí, jo no em sento gens còmode substituïnt-lo per *ratllar* o per *passar ratlla*.

Cal dir d'entrada que aquest ús proscribit de *tatxar* és recollit (sense cap reserva) pel DCVB, pel *Diccionari descriptiu* (DDLC) i pel DNV.

També l'admetia el 1865 Pere Labèrnia en el seu diccionari amb el sentit d'“esborrar lo escrit”. Amb més reserves l'admet l'ÉsAdir, que el limita a un ús informal. Podríem, doncs, *tatxar* el que hem escrit amb sabatilles a casa, però al Parlament amb corbata ho hauríem de *ratllar*. Sembla el típic i tímid primer pas de quan ens cal molt una paraula però no gosem desafiar del tot la norma.

Però anem als desacords. Hi ha un *tatxar* que ve del *taxare* llatí i que vol dir *avaluar* –d'aquí ve “tatxar un

meló” – i un *tatxar* vinculat a *taca* i al mot francès *tache*. Aquest segon, que és a l'origen del *tachar* castellà, també ha originat la nostra *tatxa*: “clau curt amb la cabota grossa”; “petit cos que es troba dins una substància llevant-ne l'homogeneïtat” i “defecte”. Doncs bé, mentre que Coromines té molt clar que el *tatxar* sinònim de *titllar* i utilitzat per assenyalar defectes en persones (o coses) –“Han tatxat el jutge d'ignorant” – és un barbarisme que prové, en castellà, del gal·licisme *tache* (*taca*), el DIEC2 el fa sinònim de *taxar* i el vincula, per tant, al *taxare* (*avaluar*) llatí.

Coromines veu igual de bàrbar i incorrectes els dos *tatxar* del títol. El DIEC2 –de manera poc coherent– admet el primer i rebutja el segon. Jo els acceptaria tots dos. ♦♦

‘TATXA’ (CLAU DE CABOTA GROSSA) VE DE ‘TACHE’ (‘TACA’) IGUAL QUE ‘TATXAR’ (RATLLAR UN ESCRIT)